

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP. — UDVARHELYVÁRMEGYE, AZ UDVARHELYVÁRMEGYE KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJZÖK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési díjak: Egyszer 4 ért. Fél év 2 ért. Negyed év 1 ért. Egy példány ára 8 ért. Papírházak és szállítók díja 2 ért. 3 ért. — Hirdetések és előfizetési díjak a kiadványukhoz (Betegek Pál könyvnyomdája) intézendők.
Megjelenik hetenként egyszer: Várakozás.

Feladványok: Dr. Vajda Emil.
Solyomosi Endre.
Híradók: Pogany Kornél.
Táncoskerék: Embery Árpád.
Kiadó: Székelyudvarhelyi Könyvnyomda.

A lap szellemi részét illető költségeket a főosztályra terhelik. Képzés, nyomtatás, ártalmak visszatér. — Hirdetmények közlési díjával szemben azonnali — Egyre példányok kapnak díjazást a közlési díjával szemben. — Hirdetmények közlési díjával szemben azonnali — Egyre példányok kapnak díjazást a közlési díjával szemben. — Hirdetmények közlési díjával szemben azonnali — Egyre példányok kapnak díjazást a közlési díjával szemben.

Egy év.

(V.) Ime abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy egy év pályafutására tekintettünk vissza s lapunk második évfolyamának küszöbénél a mult szálából törvönk erős fonatát fonnai a jövő év küzdelmeihez.

Nem mondjuk, küzdelmes volt az első év, de hiszen melyik kezdet nem nehéz, hol, mely pályán nem jár nehezségekkel az utolsó hátlatán munkája. Hála az égnek a jég meg van törve s az ut, melyen haladunk lassanként a göröngyöktől mindjobban kismul.

Bántott, hogy megyéknek, mely oly sokat tesz a szélesség s így a magyarság érdekében, nincs egy organuma, mely támogatás, mely körbe s szöszölga legyen nemes törekvéseinek.

Rosszul esett volna, hogy a szélesség központja hírrel nélkül üljék meg a millenári ünnepeket, mikor anyaváros a valóságos kis Athénje az ismereteknek.

Mindeme fájó érzésünk elmul, óhajunk teljesedésbe ment, van lapunk, mely közös érdekeinket képviseli s mely módot nyújt, hogy a hiányok orvoslása bekövetkezzék.

Nem kényerünk a dicsekvés, "zásló-bontásunkban" kifejtett elveinkre hivatkozunk, melyek oly szép visszhangra találak a közönség körében. Nem ütünk a nagy dombra, hangzatos phrasisokkal nem vagyunk, csak annyit mondunk, mint perszem hazánk közelmúltjában tényezői között, mi is megtegyünk becsületesen mindent, mi szerény tehetségünkön belül.

Egy pillantás egy évi munkásságunk vázlatára megvázhat mindenkit, hogy a mi keveset igértünk, azt beváltottuk.

Elsősorban a megye s város érdekeit

képviseltük, de ezért nem kerülték ki figyelmünk a szélesség érdekében teendő mozgalmak sem. Ilyen beszámoltunk a megyei közgyűlésekről; városunk közelmúltját meghatározó jót. egyleteinek mozgalmairól. Beletettük történet, tudományt szerzhettünk mindenki az egyes egyletek munkájáról s terveiről. Nagy súlyt helyeztünk a Székelyföld, megyénk s városunk közgazdasági s ipari érdekeinek emelésére. Városunk legfontosabb kérdéseit mint a közegészségügy, járdák, fürdők, iskolák, az ifjúság testi nevelése, iparskola, kisközség, sétány, tanúgy, városbás, malom, világítás, szénészet, tanúgy, családügy stb. behatározatokat, némeleket több ízben s a szükséghez képest tervekkel is szolgáltunk.

Vezércikkeinkben az országos mozgalmakon kívül megyénket s városunkat legközelebről érdeklő kérdéseket foglalkoztatottunk mindent személyeskedés nélkül, csak az úgy irányú lelkesedésből ki-folyólag.

Levelezőink elég szép számmal voltak s egyleteknek a vidék mozgalmairól is s lapunk keretnek határai között — értesíteni a közönséget.

Hírvonatunk változatosa volt minden számunkban s e tekintetben sohasem szorultunk olfára, sőt a szedőnökkel telve voltak mindig kiszédett, a lapból kiszorult egyes cikkeket s híreket.

Tárcánk mindig eredeti dolgozatokat hozott s egyleteknek kellő változatosságra. Fő elvünk volt, hogy a vidék tehetséges erőinek s költőinek alkalmat szolgáltatassunk, tért nyissunk tehetségeik érvényesíthetése.

Ime, ez a száraz, de igaz vázlat a mult évi munkásságunknak.

Szerény a keret elismerjük, a mit rajzolás, de ezek között még mért s nem névlen barátja a „sok lúthó semmiért” főle emeljük, czélunk mindig a beékes tevékenység s lelkiismeretes munka volt.

Nem tehetjük, hogy a legnagyobb hálával ne emlékezzünk meg azon lelkes gárdáról, mely munkásságunkban támogatást s jóindulatával lehetővé tette, hogy kiűzött czélunknak minél jobban megfelelhessünk.

Elsősorban mely hálával tartozunk közszereket által fő- és alispánunknak, kiknek lapunk a legtöbbet köszönhet.

Hogy kiből állott a lelkes gárda, mutatja a következők között nevsor: helybeliek: Ádám Albert, Bedő Ferenc, Bod Károly, Bórá János, dr. Demeter Lorincz, Diemár Károly, Feleki Pál, Ferenczy Endre, Fodor István, dr. Gamerra Oscar, Gálly István, dr. Gerich Adolf, dr. Mezei Ödön, Gönczy Lajos, Hlatky Miklós, Józsa Gyula, J. Cseke Lajos, Kassay F. Ignác, dr. Lengyel József, Mikó Árpád, Nemeth Sándor, Molnár Károly, Pinter Sándor, dr. Ráczkóy Samu, dr. Törzs Géza, Sándor Mózes, Simó István, dr. Solyomossy Lajos, dr. Szabady Ferenc, Szombatlai Lajos, Ugro János, dr. Török Albert, Török Bódó és Vajna Zoltán.

Videkiek s a fővárosiak közül: Áldor Imre (Eger), Balázs Dénes (Bpest), Belle László (Keresztur), Bíró Pál (Dismajó), Bódy Ida (Keresztur) Daraghy Zoltán (Brassó), Deák Gyula (Zetelaka) Farkas Margit (Oláh-falu), G. Fekete Zoltán (Nagybánya), Gagy Dénes (Bpest), Jakab Elek (Bpest), Koroncz Imre (Sz. Jéhervár), K. Kun István (Déva), Lejtényi Sándor (Arad), K. Martonffy Imre, Martonffy Lajos (Bpest), dr. Oláh Béla (Bpest), Pál Ferenc (Óklánd), Péterffy Tamás (M. Újvár), Rózsa Miklós (Bpest), Szabó Lajos

— hát mi honnan tudjuk azt, hogy a kied anyját hogy hitták?

— No, ha nem tudják, biz akkor a pénz az enyim.

Megfogta a kalapot. A kök huszast a tarisznyába töltötte, elbocsátta: Isten ágya meg ki-elvált s tovább állott. Mindenkinek szemé-szája táva maradt.

D.

II.

A XI-ké parancsolat.

Vagy 60 évvel ezelőtt Almáson az iskolában tavasszal végzést volt. Sok pap és mester volt oda gyűlvé a kiezgőből az iskola híre. A papok között volt egy sok beszédű, locsogó. Tégias leány-mester" ezt megakarta tréfálni. Egy ügyes leány-kat előre betanított, hogy mit feleljen, honi tőle azt elrejt, hogy mi a tizenegyedik parancsolat.

A vallásos tárgyakból is megtörténvén a vizsga, legvégül feltette Tégias mester a kérdést Orbán Mártíroz: melyik a XI-ké parancsolat?

— Ne lo-cso-g-j — felelé a leányka ki-ből hangon.

Lón nagy habota, mindonki elérte a cél-zást. Sok ajándékot kapott. Főleg leányiskolákban ma is tanítani kellene ezt a parancsolatot.

D.

* Kellón jártak a leányok, külön a fink, a leányok tani-taját leány-mestereknek hitták.

TÁRCSA.

Apróságok.

I.

András bá és anyja.

Régecske történt, a mikor még nagy disputációkat (vitaközlések) tartottak egyes vallási kérdések felett mindenké.

Udvarhelyt is ilyen disputáció volt köztve a ref. kolégium nagy termébe, hol az volt a szó-kés, hogy egy huszast kellett betennem az elnök-előtt az asztalon levő nagykalapjába mindenki-nek, a ki disputálni akart. Akkor az elnök egy-kérdést tett föl a disputáló egy-kérdéshez ha meg-felelt a kérdésre, elnyerte a nagykalap levő összes-pénzt, ha pedig nem tudott megfelelni, hát oda-veszett a pénze.

Egyszer András bá' deszakvált utnak indult Oláhfaluból Fejérvár felé. Udvarhelyt a ref. kolégium előtt megállítja okreit. Az osztó a járom-palócára akasztja. Rojnos börtársijáját előfor-dítja s megkérgeti, hogy vajjon a pénz benne van-e, melyet Kata néne feltett volt utra valónak. Azért állította meg okreit, mert látta, hogy a kolégium kapuja felibe karomnyi vastagságú nagy-pnyomatott betűkkel ez van köztve: Ma nagy

disputáció tartatik. András bá' nagy bajjal kiolvasta s beindult. Egy diák felvezérelte a kellő helyre.

András bá' benyitott az ajtón. Sokan voltak ott.

— Isten ágya meg ki-elvált — köszönté.

— Isten bók kiedől es — felelé az elnök.

— Hát kiednek mi a baja — kérdézek.

— Disputálni akarék — felelé.

— Igen, de akkor előbb pénzt kell — mondák.

— Van nekem es — felelé s betette az exstú

huszast a nagy kalapba.

— Igen de én szétnek — mondá András bá'.

— Jól van — mondá az elnök. En hát tezek

kiedőlöz egy könnyű kérdést, a melyik a kied eszi-

höz való.

Mondja meg nekünk egész bátran, hogy Jézus Krisztusnak az any-ját hogy hitták?

András bá' nagy gondolkodásba esett. Egyik

csupjóról a másikra ereszkedett, csak gondolkozott

Az egész resé figyelt.

Nem győztek várni már a feleletét.

Az elnök sürgette.

Az öreg egyezzer nagy keményen egy szót:

Ja jauram, én nem megyek olyan

mesze, hanem mondják meg ne-

kem, hogy az én anyámat hogy

hitták?

A szemé világa kiednek — mondá az elnök

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP. — UDVARHELYVÁRMEGYE, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI ÁLTALANOS TANÍTÓ EGYSÉGES HÍVATALOS KÖZLÖNYE.

Veress, kir. albiró.

elnök.